

Előfizetési feltételek:
 Fizetendő Debreczenben.
 Egész évre . . . . . 2 frt.
 Fél évre . . . . . 1 „
 Községeknek 60 kr. évi postadíj előleges
 beküldése után ingyen.
 Egyes szám ára 5 kr.
Szerkesztőségi és kiadói iroda:
 Rózsa-tér 16-dik sz. házban, (kenyér-piacz,
 Vilmos sörcearnoka szomszédságában.)
 Kéziratok vissza nem adatnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:
 Négy-hasábos petit sorért 5 kr.; többszo-
 rinél 4 kr.
 Nagyobb és többszöri hirdetéseknel nagyon
 kedvező engedmények tételnek.
 Bélyegdíj: minden beigtatásért külön 30 kr.
 „Nyiltér“-ben megjelenő közlemény
 minden petit sora 15 kr.
 Hirdetések és előfizetések helyben a *kiadói
 hivatalnál, Csáthy Fer. és Társa, Telegdi
 K. Lajos és László Albert* könyvkereske-
 désében, Budayesten: *Goldberger A. V.,
 Blockner J., Eckstein Bernát és Haasenstein
 és Vogler*, Bécsben, Prágában *Haasenstein
 és Vogler, A. Opelek, Schaleck H.* és
 Párisban, Hamburgban és Majnai-Frank-
 furthban: *G. L. Dawbe és Majnai-Rudolf*
 hirdetési intézetében fogadtatnak el.

IMA KOSSUTH LAJOS HALÁLÁRA.

„Népek hatalmas Istene, jó Atyánk! Bútól megtörve, könnytől elboritva, sujtoló kezedtől földig leverve, magunkat porig megalázva — imádkozunk hozzád.

Félve tekintünk zsámolyod elé; ki előtt a porszem, mint a sziklák lánczolata; a mécs halvány világa, mint az égbólt örök tündöklő csillagai; a ma született csecsemő síráma, mint a világ népei hódolata — egyenlők: félve tekintünk feléd; kérdeve kérjük: Urunk! örökre elhagyál-e minket?

Nincsenek-e még leróva nálad, mik égetik lelkünket, megbénítják munkánkat, megzavarják éjjeli álmunk: tévedéseink, bűnünk? Kiáltásaink, könnyeink, keservünk nem hatottak-e fel trónodig? Nem telt-e be a mérték rajtunk heted ízigen? Van-e még számunkra keserű pohár?

Ne büntess Urunk, ha szólni merünk; türd el, ha könnyeinket előtted kisírjuk. Hová, óh, háová menjünk, ha Te is eltiltasz szemed elől — ki a szíveket és veséket titkon vizsgálod?

Ha csak könyeink volnának, miket elsíránk annyi számos éven keresztül!! Urunk, Istenünk, jó Atyánk, hogy kibékítsünk, hozzád közelebb jussunk: mennyi vért ontánk!

Mint Betlehemben egykor — kihalt nálunk is egész nemzedék; ország királytalan; nép hazátlan; jószág gazdátlan, éhen, szomjan; vérrel a patak, könnyel a folyó, sóhajjal telt a völgy; jajtól viszhangzott a hármás bércz orma: voltunk siralom völgyében. Kelte és nyugta a hosszú napnak nem látott tűzhelyet soha. Éreztük kezéd sujtoló hatalmát.

Majd nagy temető lett drága honunk; fűszál, virág, a rög minden ösvénye vértől lett áztatva; a szellő elhunyt nagyoknak sóhajával terhesült; égbólt fölöttünk — azt hívénk — sohasem mosolyg. Minő gyász volt az Urunk — ott Mohácsnál! Éreztük újra sujtoló kezéd hatalmát.

S már ha betöltök hivatásunkat; védve a világot a pogány ellen; s béke mosolyoga egyszer felénk: csel, ármány, bosszú voltak ellenünk, hogy meg ne éljünk, fel ne lábbadjunk soha. Urunk, Istenünk, tudjuk, érezzük, hogy mindezt hatalmas kezéd hozta reánk.

Védve törvénynyel, ha a törvényre rá kényszerítők a a törvényrontókat, s nemzetünk, mint egy férfi felemelé tiltó szavát a törvénytíprók ellen; s fölkeltek a szabadság, jog nevében: Urunk, Istenünk! hányan elhullának újra; s hazátlan lón, ki érzett milliókért. Nem volt szegénynek, fejét hol lehajtania. Honi nyelvének bájos zengzetét; a hármashalom örökzöld fenyvesét; a róna délibábját — fölvalták a „tenger mormolása“, mit bús magányában „egyedül hallgatott.“ Szegények, árvák lettünk, mint a megszedett szőlőtőke. Ki merete remélni, hogy még élünk? Járunk, keltünk, mint a nagy beteg, kinek javulásán doktorok tudománya hiába csügg. Azt hittük Urunk! hogy már végleg elhagyál.

És nem hagyál el Urunk, jó Atyánk! Kegyelmed hozzánk kimondhatatlan.

Hogy lenne szószólója keservünknek; élő forrása meggyült könyeinknek; megtestesítője legszebb, füstbeszállt reményeinknek: elküldéd hozzánk szolgáló Kossuth Lajost. El névre az agg megifjodik, az ifju égbe hág; a gyermek férfiúvá magaslik; a szűz kilép neme korlátain; vígabban fut ősi medrében a négy folyam, mosolygóbb az ég Alföld rónáin; örök a tavasz a népek fölött. Óh milyen élet, édes Istenünk!

Az anya siratatlan, a menyasszony csókolatlan küldi ifját a biztos halálba. Megállt fölöttünk a világ szeme.

Ilyen csudát még anyaszülte nem látott soha. Szolgád szavára Urunk, Istenünk! mint tavaszi napra a rügy — hősök keltének.

Ki akarna élni szolgálul, ki ne akarna meghalni a szabadságért?

Haragunknak nagyváltában kicsiny volt a hon áldott határa; magunkhoz öleltük a népek millióit; vérzettünk a

világ-szabadságért. Szolgád szavára Urunk, Istenünk! hozzád közelebb jutánk, kinek léted korlátot nem ösmer, mert örök szabadság; ki előtt egyenlő a por fia mind s ki testvérekül éltetsz mindnyájunkat.

És elbukánk.

Ragyogó nap után, óh milyen éjszaka!

Ha ki megmaradt, undok, pribék kéz oltá el éltét; ha ki elesett, sírja jeltelen, neve említetlen, emléke könnyezetlen; ha ki menekült, mint gyilkos — bújdokolhatott hazátlan rögökön.

Urunk, Istenünk! ismét elfordítád tőlünk tekintetedet.

Menekült ő is, a Te szolgád; s hontalan maradt annyi éveken!

Mennyit szenvedett, mennyit könnyezett; imáját értünk hányszor küldé föl zsámolyod elé száműzetése alatt?!

Megnőtt a reá súlyosult tereh alatt oly nagyra, kinél nagyobbat nem látott a világ. Szíve melegen milliók hevültek; lelke nagyságát népek ámulva nézték. Csak egy volt, mely örökké sebzé szívét: hogy ő hontalan. Ő értünk, mi értte bánkódánk.

Azt a nagy ürt, mely uj hazája s miénk közt tátongott utána való könnyeinkkel; érte szakadó sóhajainkkal töltők be.

Szentté avattuk, kinek beszédje jóslás, mit áthágni halálos bűn vala.

Ha szívünkben kétség támadt létünk jövője felett; ha nem volt ki megoldja nehéz kérdések csomóját; ha szorongva néztük az uj viszonyok szülte uj alakulásokat: zarándok útunk vettük Turin felé; s ő megbiztatott, megvigasztalt, erőre keltett bennünket mindig.

Ki lesz oly gyáva, czenk, ki ne várna jót, mig ő mellettünk marad?!

Feledénk, megbocsátánk érte mindent, s Anteusként uj létre kapánk általa.

A tetterő felpezsdült mindenhol, s létünk uj ezredévé, munkásan, rajongva vártuk: talán köztünk leend Ő is akkoron.

Mit az ész csodását; tudomány nagyszerűt; művészet fenségét; ipar hasznosat; hangyaszorgalom életrevalót létrehozhatnának, mind előkészítők ama nagy napra, hogy neki, szemünk világának, szívünk kívánságának bemutathassuk.

Előre éreztük nemzeti uj létünk ez ünnepének dicsőségét — vele — mikor jött a hír, mely félve sugta fülünkbe: Kossuth Lajos meghalt!

Nem szállunk perbe véled Istenünk; nem ostromoljuk egeid panaszos szavunkkal: de bocsáss meg, ha koporsójónál, mind, mit annyi századokon szenvedénk — átérezzük!

Mikor ő behunyta szemét, elveszté fényét a világ szeme.

Ki tesz, gondol, érez, eszmél, bölcsel, faj-, nemzet-, vallás-különbség nélkül mindenkiért, ki e föld tekén Urunk! képed viseli: a világszabadság apostola halt meg ő benne.

Nem kérünk Atyánk, hogy értünk tégy csodát, hogy alvó szolgád újra föléljen; nem kérünk, hogy, kit a honi nap, rög, berek, ősi bércz — kunyhó, palota, dadogó gyermek; férfi edzett szív — egyaránt gyászolnak: föleszméljen ennyi bú láttán.

Csupán arra kérünk édes Istenünk! adj erőt őt követhetni, eszméit felfoghatni.

Hadd legyen ő nekünk, vándorlásunk nehéz napjain vezérlő oszlopunk; hagyományától ne szakithasson el minket: kilátás, érdek, nyereség, csel, hízalgés, ármány, kapzsiság, jelenvaló, vagy a jövő, élet vagy halál.

Azért könyörgünk hozzád jó Atyánk: ki oly méltán hordá képedet bújdosása közben is; s nyert szörköntöst és töviset jutalmul: ülted őt jobb kezéd dicsőségére, honnan népeért előtted könyöröghessen; a gonoszt távol tartsa tőlünk s ne engedje, hogy megütközzenek lábaink a kőben.

Urunk hallgass meg minket könyörgésünkben! örök kegyelmedből. Amen.

Készenlétben.

Gyászünnepeket ül a magyar nemzet. A harangok szomorú kongása, a gyászlobogók száz-ezrei széles e hazában mindenhol fájdalmasan hirdetik, hogy a magyar nemzet temeti legnagyobb fiát.

Egy nemzet temeti ma azt a nagy fiát, ki nemcsak az övé, nemcsak az ő fölszabadítója volt, hanem az egész emberiség, és az egész emberiség számára alkotta olyan törvényeket, melyek mint az Isten alkotásai, szentek és elévülhetlenek.

S im a midőn a nemzet mélyen érzett lesújtó fájdalmának a kegyelet és hála külső jeleiben is az elköltözött nagy és halhatatlan szellem fenséges voltához és érdeméhez mérten a legimpozánsabban akar kifejezést adni, a hatalom, melyet ő ada a mások kezébe és ő biztosítja számukra, a kegyelet szent érzésével szembe a szuronyok ezreit állítja. A szabad magyar nemzet, mely ezen jogáért egy ezred év leforgása alatt oly sokszor áldozta életét és véréit, a legnagyobb fiának is szuronyok között és kiszegzett ágyuk torka előtt, készenlétbe helyezett katonaság ezrei között adhat kifejezést, bánata és vesztesége lesújtó érzelmeinek.

Csoda-e ha a gyászában megsértett nemzeti közérzet a hatalom e visszaéléseivel szemben elvesztvén higgadt nyugodtságát s fájdalmának arcuzal útése által, megfélekedvén önmagáról felháborodásának tünetéseiben adott kifejezést?

El lehet-e itélni egy nemzetet, mely tudatával bír annak, hogy a mit egy félszázadon át megtagadott, mert megtagadnia kellett, most a koporsónál a halálban akarja a nyugvó porok iránt, melyek ugyan a haza földében nyugalomra találtak, hazát nyertek, de mégis hontalanok, leróni kegyelete érzelmeit?

Nem, fáj látnunk azt, hogy akkor, amidőn a nemzet legnagyobb fiának ravatala körül térdre borultán sirja szíve mély fájdalmainak keserű könyeit, a háttérben a szuronyok száz-ezrei csillognak és az ágyuk gyilkoló torkai mellett égő kanócczal áll annak a nemzetnek fia, kit a nemzet kegyeletének tárgya szabaddá tett.

Fáj látnunk azt, hogy a gyászoló nemzet könyei és zokogásai közé épen azok vegyitik meg gondolatlanul az ellenhatás keserű mérgét, kiknek a nagyság előtt, mely porba omlott, levett kalappal kellene megállniok.

Fáj látnunk és tudnunk azt, hogy a magyar nemzet megrendítő gyászában, melybe az egész

világ osztozik és a megnyilatkozott fájdalom előtt százszázalékosan nyilvánítják mélyen érzett fájdalmuknak kifejezését, épen azok nem vesznek részt, kiknek oly gyakran volt s van ma is a magyar nemzetre szükségük.

Lesujt a részvétlenség s ennek tudatában aggódva nézünk a jövő elé, mely méhében, hogy mit rejteget számunkra? nem tudjuk azt.

Édes magyar nemzetem! Te örömdobban, fájdalmaidban, a csaták zajában, a béke csendes magányában mindig nagy valál, feledd el a multat, csilaplítsd felkorbácsolt véredet s légy most is lesújtó gyászodban önérzeted tudatában nagy, s bocsáss meg azoknak, kik elfogultan a sötétségben bolyonganak.

Lebegjen előttd a nagy hontalannak szelleme, s ha már hazát adhat a porhüvelynek, ne zavard meg annak csendes álmát. Kegyeleted kifejezése legyen impozáns és fejedelmi, mert gyászodban az egész világ rád tekint s ellenőri tetteid.

Jól tudja az egész művelt világ, hogy mélyen érzett fájdalmának a mai napon nyilvánult külső kifejezése nem tüntetés s bár a nemzet e páratlan kegyelete azzá lett is feltüntetve; jól tudja az egész művelt világ, hogy te édes magyar nemzetem csak annak a nagy tartozásnak rovod le parányi részét a kegyelednek ily meghatározó és lélekemelő nyilvánításában, melylyel a jobb hazába költözött nagy szellemnek nemzeti életében alkotott tettei által kitörölhetetlenül szivedbe vésett, eszméi és alkotásai előtt borulsz térdre.

Sirj, zokogj a mai napon magyar nemzetem s gyászodnak szivedben adj kifejezést, a külső tüntetésektől őrizkedjél, mutasd meg, hogy magyar vagy s parancsolni tudsz önmagadnak.

Fájdalmadban tiszteld meg az elköltözött nagy hazafi szellemét azzal, hogy ovakodni fogsz e napon, melyen haló porát magadénak vallhatod, olyan tettektől, melyek provokálhatnák a „készenlét” szükségbe vételét.

Lebegjen előttd nemzetem az elköltözött nagy hazafi jószágos arca, mely bár néma, halott, de óva int oly tettektől, melyek vést és gyalázatot hozhatnának rád.

És te nagy hontalan, kinek haló porod az általad imádatl szerett haza földében nyert ma csendes nyugalom; pihenj, aludj békén, csendesen, sirod felett egy nemzet könyezik és egy nemzet fájó részvéte viraszt, őrizve azt mint legdrágább, legfélétebb kincsét.

A nemzet Génusza gyászba öltözötten fog virasztani örök álmód fölött, hirdelve, hogy

TÁRCZA.

Kossuth temetésén.

Boruljon el az arez sötétben,
Takarja felhő az eget,
Zárjon le a gyász minden ajkat,
Szakitson fel minden sebet...
Csak a könyvek beszéljenek ma
Elárasztván a szív sebéit,
Csak a gyászlobogók milliói
Vonják éjbe a földeteket —
A bánatot meg a harangok
Stré szava zokogja most,
Öltsön gyászt a világ magára:
Ma temetik — Kossuth Lajost!

Boruljunk le a föld poráig,
Elsírni lelkünk bánatát,
Csókoljuk meg a rideg hantot,
Mely hű szívének nyugtot ad...
Ki tűzbe-lángba gyújtó egykor
A rabszolgaság éjjelét
S kalauzolta mint egy Isten,
Az erény útján nemzetét —
Boruljon érte minden lélek
Mély gyászba siralomba most
„Jajj”-tól zokogjon minden ajak:
Ma temetik — Kossuth Lajost!

Király Péter.

Az ige testet öltött.

Irta: Király Péter.

Élt egy nemzet — sok nagy férfiakkal dicsekedhetett volna, ha legkevésbé érke is lett volna a dicsekedéshez; kincseiből világra szóló jóllétet vá-

sárolhatott volna, ha ismerte volna kincseinek értékét — de néki ehhez fogalma sem volt — lehajította szerencsétlen fejét az arany és ezüst kavicsok durva nyoszójára, és aludt mélyen, esztelenül. Álmodott sült galambokról, melyek az ő szájába fogtak repülni, ha kitátja... Álmodott nektárról, mely csodálatosképen oltja el szomjuságát, ha neki úgy fog tetszeni s aztán ha jól evett-ivott, hát akkor gyönyörűségesen odább áll, míg az istenek vendégszeretetének újabb szükségét nem érzik... De a milyen édes volt ezen álom, épen olyan keserű volt utána a fölébredés, a mikor átgondolta hosszasan, hogy mi minden szepet álmodott: jóízűeket sohajtott — elismerésül annak, hogy álmodozni remekül tud. Hanem aztán csakhamar eszébe jutott, hogy — éhes... de fájdalom! alig volt bővő falatja. Az igaz, hogy aranya és ezüstje volt bővőesen — de hogy annak valami jelentősége lenne az éhség elnémitására — arról ő nem is álmodott semmit és így nem is tudott semmit!

A szomszéd nemzetek — eleinte ritkán, később mind sürűbben ellátogattak hozzá — eleinte kíváncsiságból — később rafinóriából; előbb bámulták a kincset, melyet itt összehalmozva találtak — majd eltávozások alkalmával elzsebeltek egy két darab aranyat — aztán mind sürűbben és sürűbben következtek egymás után a szives látogatások, melyeknek később mindenike millióba került.

Az idegen látogatók dicsekedtek mennyire földre, hogy ők milyen gazdagok — milyen okosak és milyen boldogok — s fölkérték a jólélt házigazdát egész családjával egyetemben, hogy kövesse példájukat — tanulmányozza életfilozófiájukat. A könnyen hívő nemzet megfogadta az álnok tanácsot s elkezdett idegen életfilozófiát magolni — dadogott idegen nyelven — varratott magának idegen szabású ruhát, pipázott idegen dohányt és ölt idegen leányt. Elvezett csebul! Ezalatt a nemeslelkű vendéglátó megfizerezte a látogatást s nyakra-főre dézmálták a mesés mennyiségű kincset...

Az önmagáról megfélekedett nemzet szentül meg volt győződve, hogy ez mind jól van úgy amint

nem haltál meg, mert szellemed közöttünk él a míg a magyar földön egy magyar lesz.

A Kossuth név, melyet te nagyhazafi hazánk- és világtörténet lapjaira arany betűkkel irtál fel, halhatatlan marad, mint alkotásaid. Vezérszövetségünk, éltető lelkünk gyújtó lángja lesz továbbra is a te szent neved, nyugodjál békén, csendesesen Isten veled! Isten veled!

V.

Debreczen részvéte.

Gyász-isteniszteletek.

A temetés napján, vasárnap d. e. a debreczeni összes ref. templomokban gyász-isteniszteletek tartatnak.

Délelőtt 3/4 11 órakor a harangok minden toronyban meghuzatnak.

A gyászünnepegy pontban 11 órakor kezdődik mind a négy templomban s következő rendben folyik le:

1. A nagy templomban a gyülekezet bemenőre énekel a 37. dicsőret első versét; ezután énekel a főiskolai énekkar s az ének után az orgona hangjainál szószékre lép és imádkozik Dicsőfi József lelkész. Kijűzőben újra a főiskolai énekkar énekel s bezárja a gyülekezet a XC. zsoltár első versének éneklésével.

2. A kistemplomban minden úgy történik, mint a nagytemplomban, csak hogy az imádságot Némethy Lajos lelkész mondja s a gyülekezet mellett a városi dalegylet énekel.

3. Az újtemplomban hasonlóképen folyik le a gyászünnepegy, Könyves Tóth Kálmán imádságával s a ker. ifjúság dalárdája énekel.

Az ispotályi templomban Mindszenti Imre s. lelkész imádkozik s az iparos ifjabból álló dalegylet énekel.

A gyászünnepegy végeztével a harangok ismét megszólalnak és csak akkor hallgatnak el, a mikor az illető templomban véget ért az ünnepély. Ápril 1-én a közönséges vasárnapi isteniszteletek minden templomban a szokott időben, 9 órakor megtartatnak.

Az ágost. hitv. év. imaházban vasárnap délelőtt 10 órakor Kossuth Lajosért gyász-istenisztelet lesz, mely alkalommal a munkás dalegylet is énekel. Istenisztelet után offertorium lesz a Kossuth-szoborra.

Kossuth-szobor Debreczenben.

A „Csokonai kör” szépitési szakosztálya szerdán délután gyűlést tartott a Debreczenben létesítendő Kossuth szobor tárgyában. Komlóssy Arthur bemutatja a felhívás szövegéhez kiküldött bizottság által megszerkesztett felhívást, melyet a gyűlés elfogadott s mely a következőleg hangzik:

Felhívás!

Töröljük leomló könnyeinket, szüntessük mélyes fájalmunk jalkiáltásait. Válassza fel azokat a hálás kegyelet építő munkássága. A miénk, a mi örök büszkeségünk Ó hamvaiban is mindenha.

Állítsunk Debreczenben szobrot

Kossuth Lajosnak!

Adakozzék mindenki. Gazdag és szegény, nő és férfi, öreg és ifju, még a gyermek is siessen te. Hetsége szerinti adományával.

Az adományokat elfogadja és köszönettel nyugtatványozza

A debreczeni Kossuth-szoborbizottság
(Aláírások.)

Ezután összeállították a felhívást aláírók névsorát. A Csokonai kör választmányának tagjain kívül városunk társadalmának minden rétegének vezérfaik felkérlek az aláírásra. Körülbelül 100—120 név lesz a felhívások alatt, melyeket azután kibocsátanak egy városunk, mint a közel vidék közönségéhez. — Közlebb megalakítatik a szobor rendező nagy bizottság.

A debreczeni jogász- és tisztviselő-kör Kossuth-gyásza.

A Kossuth Lajos ravatalára boruló nemzeti gyász fájdalmából részt követel azon testület is, melynek tagjai, mint a jog- és közszabadság hivatott örei, leginkább kell, hogy ismerjék és elismerjék Kossuth Lajosnak nemzetünk jogai és szabadsága fejlesztésében örök érdemét. Puky Gyula elnök javaslatára egyhangulag elhatározottak, hogy

1. jegyzőkönyvben ad a kör kifejezést hazafiai fájdalmának Kossuth Lajos világtörténeti jelentőségű életének hunya miatt;

2. részvéteiratot intéz a jogász- és tisztviselő-kör a gyászoló családhoz;

3. a nagy halott ravatalára helyezendőt bervegatók szorú megváltásul Debreczenben föllátható Kossuth-szobor alapjának gyarapításához a kör 100 korona adományával járul;

4. a temetésen küldöttség által képviselteti a jogász- és tisztviselőket magát; a küldöttség vezetője Lengyel Imre alelnök, tagjai: Márk Endre és dr. Bakonyi Samu vál. tagok nevezettek meg és csatlakozásra a köztalok fölkeretnek;

5. testületileg vesz részt a jogász- és tisztviselő-kör a debreczeni ref. nagytemplomban vasárnap d. e. 10³/₄ órakor Kossuth Lajos emlékére rendezendő gyász-isteniszteletben; a tagok 10 órakor gyűlnek a kör helyiségében össze, honnét a menetet Puky Gyula elnök fogja az egyházi gyászszertartáshoz vezetni.

A debreczeni könyvnyomdászok önképző egylete.

A debreczeni könyvnyomdászok egylete Kossuth Lajos hazánk nagy fia ravatalára egy díszes borostyan koszorút küldött széles nemzeti színű szalaggal, melyen a következő felirat áll: „Kossuth Lajosnak a szabadságot bajnokának. A debreczeni könyvnyomdászok önképző egylete.”

A koszorút a ravatalra helyezik László Imre alelnök, és Hoffman Sándor a „Csokonai” nyomda igazgatója, mint az egylet küldöttei.

— Lombroso Kussuthról. Lombroso tanár, aki pszichológiai tanulmányai alapján a törvényszerű lélektanra nézve egészen új, valósággal fölforgató theoriával lept meg a világot, a napokban a következő sorokban emlékezett meg Kossuthról:

„Kossuth azon kevés lángelmék egyike, a kik úgy megzavarhatatlan léleknyugalomuknál, mint családjuk és barátjaik iránt érzett teljes szeretetükkel, valamint elméleti éles látásuknál fogva legjobban megközelítik a tökéletes embert. Talán az egyedül politikai lángész, a ki nem nevroitikus.”

ellenségöknek legsúlyosabb átok gyanánt — kívántak!

A legyőzöttek önön poraikból támadtak új életre mint a phönix... mert a mit isteni kezek alkotnak, azt emberi kezeknek nincs hatalmukban — lerombolni.

A magyar nemzet öntudatra ébredt s nemcsak fizikai erejével szerezte meg a sokáig nélkülözött szent jogokat — de erkölcsi ereje is lön megvédelmezni azokat — és ma már van lelke is, mely közös eszméket tud hevülni — van szíve is, mely egygyé tud forni s a jóslat a teljesülés küszöbén áll: s „a magyar nemzetet még a pokol kapui sem dönthetik meg!”

A földi óriások legfőbb lételemét több titánja pedig — miután fenéig őrítette az emberi szenvedések sötét bürökpotharát — miután minden megtett a mi ember előtt egy évezredig látszott lehetetlennek — s lángelke és munkaereje tulajdonra a szent megbízást, hogy alkotásait századok után is lássák a népek és rettegjék: pihenj tőr szabad honának szent hantjai közé s lelkének örökragyogása pedig fényes csillaggá szövődik össze, hogy az égről szemlélje forrón szeretett nemzetének minden tettét, minden örömét és fájdalmát. S ha méltatlanul bántalmaztatni látja e hazát alarohan a földre s lángostorával száműzi imádot nemzetének szívéből a gyáva félelmet s halálmegvetőkké, csodatevőkké teszi — a kiket még a siron tul is szeret.

És valahányszor mi itt alant az igazság leg-nemesebb küzdelmeinek harci zászlóját kibontjuk: az Ó nagy szelleme alá száll, vezet, lelkesít diadalról-diadalra, hogy így mindörökké szent igazság maradjon az emb-riség előtt a lángérelmű jóslat: „A magyar nemzetet még a pokol kapui sem dönthetik meg soha!” — Amen! Amen!

Temessük el őt és sirassuk gyarlóságunk sötét hibáját, hogy olyan sokáig méltatlanok voltunk hozzá. Vessük lelkünk szentélyébe kitörölhetetlenül, vessük utódaink emlékezetébe buzgó Imádság gyanánt a Kossuth Lajos szent nevét!

Megyei iparbiztos teendője.

Igen örvendünk, hogy lapunk közelebbi számaiban fölvetett themánk az „illetékes” helyeken is visszhangra talált. Jól tudja azt mindenki, a ki az iparral foglalkozik, hogy mennyi s gyakran csekély jelentőséggel bíró okok buktatnak meg oly törekvéseket, melyeknek csekélységük dacára is fontos szerepük van az iparfejlesztésben és megerősítésében.

Epen ez adta a tollat a kezünkbe, hogy azt a szervezetet, melynek hivatása hazai iparunk fejlesztésében a mozgató erőt képviselni a maga hiányaiban oly organumok felállítása által tegyék életképesé, melynek működési tere, egész ereje és tevékenysége ezen az egy téren leendő összpontosítva.

Volt alkalmunk a legelső cikkünkben tüzetesen megemlékezni arról, hogy az első- második- és harmadfokú iparhatóságok, az ipar felügyelők működési köre oly tágkörű és általános, hogy azoktól, bár lelkiismeretesen megfelelnek hivatásuknak, tulságos elfoglaltságuk miatt a nagy és fontos missiónak megfelelő termékeny működést nem várhatunk. Epen ezért szükség felettinek tartjuk ismétlésbe bocsátkozni, a miért is a jelen alkalommal csak a megyei iparbiztosok hatáskörét és teendőit állítjuk fel az alábbiakban.

A vármegyei iparbiztos, ha már nem lehet a közigazgatási bizottság tagja, akkor legyen a közigazgatási elnöknek egyik tevékeny organuma. Igen jól tudjuk azt is, hogy közigazgatási elnökünk legtöbbje a semmittevés párnáján pihenve élvezi babérjai édes mámorát, jól tudjuk azt, hogy közigazgatási elnökünk legtöbbje, mit sem ért ahhoz, amire kineveztetett és épen ezért bár ajánlottuk, hogy tartozzék hatásköre alá, de féltjük s épen ezért, ha alantossa leendő is az iparbiztos a közigazgatási elnöknek, működésében legyen első helyen is teljesen önálló.

Működési köre legyen az iparos világ, éljen, mozogjon, cselekedjék az iparosok között. Legyen a különböző iparos testületek egyik mozgató ereje, adjon tanácsokat és e tanácsokat tegye valóvá, ne csak elméletben, hanem gyakorlatban is ismerje az ipart. A közvetlen érintkezés folytán nyert tapasztalatokról tegyen illetékes helyen jelentéseket és e jelentések kapcsán javaslatokat, melyeknek főcélja mindig az legyen, hogy a felállított országos elvek alapján, egyeztetve azt a vidék helyi viszonyaival, egyöntetűen fejlesszessék az ipar.

S miután a vármegyei iparbiztos nem bír végrehajtó hatalommal és így talán legjobb akaratu cselekedete is érvényre nem juthat, legyen abban a megyei iparbiztosban annyi ügyszeretet, hogy megküzdve a helyi, a köz- és általános érdekekkel, egyeztesse azt és találjon út-módot azoknak ki-elégítésére. Ne csüggedjen el, ha az első, második, avagy talán a tizedik terve sem sikerül, fogjon hozzá a tizenegyedikhez is oly lelkesedéssel, mint az elsőhöz; megbukott terveit, javaslatait új, meg új alakban törekedjék feleleveníteni, életbe léptetni. Legyen közvetlen összeköttetése az országos iparfelügyelőkkel, a kik az általa megpendített eszmét alapos meggyőződésük után juttassák diadalra.

Az iparbiztos legyen szakértő és nocsak végeztet földes ur, az iparbiztos hivatásból vállalja el hivatalát s nehogy avatatlanként mens vára az iparbiztos állás.

Az iparbiztos otthona legyen az iparosok köre, adjon tanácsokat, fogadjon el javaslatokat, tegyen jelentéseket, egyszóval: legyen testben lélekben iparos.

A magyar nemzet köztalányosodásának talpköve az iparos osztály megerősödésén nyugszik, legyen tehát szent kötelessége az iparbiztosnak azt a talpkövet oly szilárdá, oly erőssé tenni, hogy azt soha semmi meg ne ingathassa.

V.

IPAROS HÍREK.

— Bőrgyártási kísérleti állomás Budapest. A budapesti kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelt köröket, hogy a vallás és közoktatásügyi m. kjr. miniszter ur a m. kir. technológiai iparmuzeummal kapcsolatosan bőripari kísérleti állomást szervezett. Ez állomás célja az érdekelt iparosoknak és kereskedőknek (bőr és cserző-anyag gyárosoknak, bőr és cserző-anyag kereskedőknek, bőrfestők és kikészítőknek) alkalmat nyújtani arra, hogy a bőrgyártáshoz szükséges nyers és segédanyagokat, valamint a kész bőrt hazai intézetben megvizsgálathassák; b) azokat a kémiai elemzéseket és műszaki eljárásokat, melyekkel a bőrgyártás üzeme ellenőrizhető, illetve a bőrgyártáshoz használt anyagok, valamint kész termékek megvizsgálhatók,

maguk is megismerhessék és begyakorolhassák. Ezenkívül a nevezett állomás a nyers anyagok használhatóságára, gyártási eljárások módosítására, a gyári üzemenk mutatókhoz fogatkozások kipróbálására, ezek mellőzésére, valamint a bőriparban alkalmazott munkafolyamatokra nézve kísérleteket végez és bőripari gépek és műhelyi felszerelések beszerzésére nézve utmutatással és tanácsokkal szolgál. Az állomásnak a technológiai iparmuzeum felügyelő bizottsága által szerkesztett és a vallás és közoktatásügyi miniszter által jóváhagyott szabályzata — valamint annak kiegészítésével a szakvélemények és szaktanácsok adására és műszaki vizsgálatok végzésére vonatkozó szabályzat a kamara irodájában megtekinthető. Végül megjegyzi a kamara, hogy abból a célból, hogy a budapesti és bécsi intézetben végzett kísérletek és vizsgálatok eredményei közvetlenül összehasonlíthatók legyenek, az illető vizsgálatok általában a fél kívánatára a bécsi cs. kir. bőripari kísérletező állomáson alkalmazott módszerek és eljárások szerint fognak végeztenni.

— Lakásberendezések kiállítása a történelmi csoportban. A történelmi csoport épületében mintegy 200 négyzetöngyölnyi méter terület van száma lakberendezésekre. Az iránt is tisztában van már a rendező-bizottság, hogy mit és mely korból fog bemutatni. Ugyanis szóban van bemutatása egy ősmagyar sátorának, egy főuri szobának a XVI. és XVII. századból, Bártfa város tanácstermének, egy XVIII. századbeli török sátorának, egy főuri lakosztálynak (terem, hálószoba, boudoir, konyha) a 18. századból, egy vonzó empire izlésű szalon és hálószobának a 19. század elejéről. Ezen kiváló érdekű interieáróket ki fogják egészíteni: egy szerzetes lakó-czella a 13. századból, a soproni káptalan terme a 15. századból, egy renaissance refektorium (ebédlő) a 17. századból. A lakberendezések e kiállítása a butor és rokonipar történetéhez érdekes anyagot fog szolgáltatni.

— Mezőgazdasági gépek kivitele. A rustsuki osztrák-magyar konzulátus jelentése szerint a mezőgazdasági gépek kivitele emelkedik. A bevitel az osztrák-magyar monarchiából, a német birodalomból és Nagy-Britanniából történik. A mezőgazdasági eszközök közül azok, melyek kizárólag, vagy legalább tulnyomólag vasból készülnek, legnagyobb részt a német birodalomból vitetnek be. Noha monarchiánkból szállított hasonló eszközök, a mi a készítés minőségét és gyakorlati berendezését illeti, kiállják a versenyt a német birodalom készítményeivel, mégis az utóbbiak, dacára a nagyobb szállítási költségnek, olcsóbbak, a mi valószínűleg a nyers anyag olcsóságának tulajdonítandó. A régibb minták szerint készült magyarországi és erdélyi eszközök és boronák a rustsuki piaczon szintén előfordulnak ugyan, de nem kerestetnek. Ellenben a rosták és trieurók behozatala csak Magyarország és az erdélyi rész megyékből történik. Az arató gépek közül az egyszerűbbek monarchiánkból vitetnek be, míg a kéverakóval ellátott arató gépek Anglián át Amerikából hozatnak be. — Végre kucoricza morzsolók, valamint gyapju gyaratolók szintén tőlünk szállítatnak ki Rustsukba.

Tudakozó.

T. Szerkesztő Ur! Becses lapja legutóbbi számában olvasám, hogy az E. M. K. E. elnöksége terjedelmes átirata értelmében a széky munkás osztálynak Debreczenbe és a nagy magyar alföldre telepítése tárgyában a tek. szerkesztőség által megindított mozgalmat magáévé tette és annak széles körben propagandát csinált. Igen örvendetes jelenség a mozgalom, mert ennek hivatása lenne a széky népfajt, ezt a tiszta magyar elemet, mely a különböző nemzetiségek által tőlünk el van szigetelve s ezáltal mintegy kényszerítve van a hozzá közel eső Romániába való kivándorlásra, a magyarság számára megtartani. Csak üdvözölni tudjuk az üdvös mozgalmat és sikert kívánhatunk hozzá. A midőn e mozgalom iránt a legnagyobb érdeklődésemről biztosítom a tek. szerkesztőséget, felkérem, hogy az ügyet ne hagyják elaludni, hanem tovább felszinen tartva, munkálkodjanak lelkes odaadással, mert tettük a legszebb, a leghazafiasabb cselekedet.

A széky közm. egy. egy tagja.

A jóakaratu tanács és támogatás bárhonnán jöjjön köszönettel fogadjuk azokat. Ügyünk, melynek érdekében felemeltük szavunkat, közös mindnyájunkkal. Szívesen állunk mindazok rendelkezésére, akik az idehozandó széky munkás-osztály kitélepítése tárgyában hozzánk fordulnak és e mozgalomunk sikerre vezetésében támogatásunkra lesznek, igen lekötelezettek. Fogadja Ön is uram, ki bár névtelenül volt szíves mozgalomunk iránt érdeklődését tanúsítani, ezen az uton hálás köszönetünket és azon ígretünket, hogy az általunk megindított mozgalom felszinen tartása és érvényre juttatása rajtunk nem fog mullani.

Tek. Szerkesztő Ur! Ugyan kérem tek. szerkesztő ur, szíveskedjék az iránt engemet fölvilágosítani, hogy a Debreczenben ez év folyamán rendezendő országos tanszerkiállításán minő hangszerek állíthatók ki? Igen óhajtanék e tárgyban, miután szándékom van a kiállítás, mint hangszergyáros résztvenni, teljes és kimerítő felvilágosítást nyerni.

Hangszergyáros.

Hozzánk intézett szíves megkeresésére, bár e tárgyban kimerítő felvilágosításokat a kiállítási iroda van hivatva adni, kész örömet megadjuk mi is azt. A kiállítás részletes tervezetében, mely hivatva volna e tárgyban is felvilágosítást adni, tény, hogy nincs ezen szakcsoport körvonalozva, de biztos tudomásunk szerint a bizottság e tárgyban a következő megállapodásokra fog jönni, a mit majd annak idején hivatalos lapjában a „Kiállítási Értesítő”-ben közölni is fog. A hangszergyárosok részt vehetnek: az iskolai ének és zene tanításához szükséges harmóniumokkal, hegedűkkel, az iskolai zenekarok hangszereivel, tanítóképzőintézetekhez szükséges orgonákkal és zongorákkal. A kiállítók, ha óhajtják, kiállított tárgyaik a kiállítás tartama alatt megbízottak által be is mutathatók.

Hogy adott felvilágosításunk a maga részleteiben is teljes hiteles legyen, fölkerjük e tárgyban a kiállítási iroda vezetőjéhez (Debreczen, kereskedelmi akadémia) fordulni, a honnan a legrövidebb idő alatt tüzetes felvilágosítást fog nyerni.

T. Szerkesztő Ur! Tudomásunkra jutott, hogy a debreczeni jótékony négyelet által létesített nőipariskola szakbizottsága közelebről tartott gyűlése elhatározta, hogy a „tüfestés” néven ismert nőikézmunkából és az aquarel festésből hathetes tanfolyamot nyit. Ha van tudomása a tek. szerkesztő urnak erről, szíveskedjék a tanfolyam módozatairól e rovat alatt értesíteni.

Több szülő.

Utána járva szíves megbízatásuknak, tudomásunkra hozzuk, hogy a helybeli nőipariskola szakbizottsága elhatározta a „tüfestésből” és aquarel festésből a hathetes tanfolyamnak az iskola helyiségében leendő megtartását. A tanfolyam, ha 4 növendék jelentkezik, ápril hó 2-án kezdetét veendő. Tandíj hat hétre 5 frt. Beiratkozhatni lehet a nőipariskola igazgatónjénél.

Közi: a szerkesztő.

Közgazdaság.

— Nyílt levél a Salvator-forrás igazgatóságának Eperjesen. Örömmre szolgál önt értesíthetni, hogy barátom Dr. Herczeg Ferencz helybeni cs. kir. törzservező úr tanácsára, tíz évén át létező köszvényes bántalmaim ellen a Salvator-forrást használtam és pedig oly kitünő eredménnyel, hogy a hasonló bajokban szenvedők érdekében kellemes kötelességemnek tartom, betegségi történetemet önnök röviden elbeszélni. — Már tíz éve, hogy heveny-csüzbán szenvedve, a betegség nagy fokú köszvény és ezek folytán támadt dagok és izületi bántalommal fejlődött, úgy hogy tavaszkor mindig a legborzasztóbb fájdalom között heteken át az ágyhoz voltam kötve. Többször a mehádiai fürdőt és mindenféle más gyógymódokat használtam, de minden siker nélkül. Mult évi augusztus hóban kezdtem a „Salvator” vizet inni és miután vagy 150 literes palackot fogyasztottam, bajomtól meg voltam szabadulva, a dagok felszívódtak és azóta tökéletes egészségesnek tekinthetem magamat. A Salvator-forrás kitünő vizelet-hajtószereket bizonyult és nagyon jótékonyan hatott az emésztésemre is. Én tehát ezen forrás vizét mindenkinek a legmelegebben ajánlhatom, s önnök különös köszönetemet fejezem ki azért, hogy a szenvedő emberek számára oly hasznos forrást hozott forgalomba. A „Salvator” vizet, a mely egyszerűen igen kellemes ízű üdítő ital, most már háladatosságból is iszom továbbra. E jelentésemet nyilvánosíthatja és a mondottak igazságát kész vagyok mindenkinek és mindenkinek bizonyítani. — Budapest, 1887. május hó 28-kán. Hunyadi-utca 48. sz. Tisztelettel Berkes Ferencz s. k. nyugd. cs. kir. tábori plébános.

Déli jég- és viszontbiztosító társaság Triesztben. Ezen a cs. kir. szab. Adriai biztosító társulat védnöksége alatt megalakult társaság első üléstévéit igen kedvező eredménnyel zárta le. A díjbevételek a jégbiztosítási üzletben — mely az Adria biztosító társulat által visszbiztosítás útján ruházottat reá 2.854,684 koronára rugtak. A biztosított összeg 88 663,609 koronát tett. A kifizetett károk 1.348,880 koronába kerültek. — Az alapítási és szervezési költségek teljesen leirattak és habár az értékpapírok és valuták árvesztésége 64,405 koronát absorbeált, mindazonáltal lehetséges volt a tőke és tartalékalapok 60,180 koronával való alapszabályszerű gyarapításán kívül még 625,000 koronát tartalékba helyezni. — Az ezután fennmaradó összegből 144,000 korona osztalékra fordíttatik (6%) és 7842 korona új számlára átvitetik. A déli jég- és viszontbiztosító társaság, mely a jégbiztosítási üzletet ez évtől kezdve az Adria biztosító társulat helyett, közvetlenül, de ennek közegei által fogja folytatni 2.400,000 koronával teljesen befizetett alaptőkéen kívül, még 685,180 korona tartalékkal, tehát 3 085,180 koronát tevő biztosítéki alappal rendelkezik, mely a részletes kimutatás szerint pénzintézeteknél kamatoztatván, van elhelyezve. Tudvalevőleg az Adria biztosító társulat magyarországi osztályának

intézője báró Podmaniczky Frigyes a déli jég- és viszontbiztosító társaság magyarországi osztálya intézőjéül is kineveztetett.

— Debreczeni ingatlanok forgalma, a kir. törvénytől mint telekkönyvi hatóságnál f. évi márczius 17-24-ig.

Óri András és neje Tibai Mária veszik, Bőszörményi Mihály és neje Rác Zsuzsanna ondódi földét 1400 frtéért.

Grünberger Ignác és neje Weisz Róza veszik, Szobonya Endre battányi-utca 2561. sz. házát ondódi földével 11000 frtéért.

Géder István és neje Balogh Julianna veszik, Szél Sándor és társa zsidó-kerti szőlőjét 1200 forintért.

Gyöngyösi István és neje Tömöri Rebeka veszik, Barna István köntös-kerti szőlőjét 300 frtéért. Rác Gábor és neje Nagy Julianna veszik, Tóth György és neje Nenák Zsófia ondódi földét 700 frtéért.

Ungvári György és neje Kapitány Sára veszik, Balogh Bálint nagycserrei kaszállóját 1400 frtéért. Húse János és neje Nagy Zsuzsanna veszik, Nagy Bálint és neje Szodrai Sára ondódi földét 700 frtéért.

Molnár Lajos és neje Derecskei Julianna veszik, Kozma János homok-kerti szőlője egyrészt 135 frtéért.

Tamási István veszi, Debreczeni József és neje Nagy Erzsébet kutuczca 3213. sz. házát 2000 frtéért. Bavuch Samu veszi, Kálmán Mária vénkerti szőlőjét 3000 frtéért.

Kardos László és neje Szabó Róza veszik, özv. Huttfleisz Istvánné és társai majorsági földét 3000 forintért.

Farkas Erzsébet özv. Erdődi Dánielné veszi, Kovács Imre és neje Hutiray Berta ondódi földét 3000 frtéért.

Lakatos János és neje Szücs Mária veszik, Rác Gábor oláh-utca 189. sz. háza 1/3 részét 340 frtéért.

Debreczeni piac.

Gabona árak.

1894. Márczius hó 27-én.

	Felső ár	Közép ár	Alsó ár
Búza	7.00	6.80	6.70
Kétszeres	6.70	5.50	5.40
Rozs	5.—	4.90	4.80
Árpa	6.00	5.80	5.70
Zab	6.80	6.70	6.50.
Tengeri	4.20	4.10	4.—
Köles	4.50	—	—
Köleskása	9.—	—	—
Burgonya	2.—	—	—

(Egy zsák burgonya 2 frt — kr.)

Sertésvásár.

Felhajtatott 7500 db., eladatott 1850 db. Ár: sovány sertés páronként egy évesig 20—30, másfél évesig 35—40, két évesig 45—50, öreg 60—65 frt. Kővérsertés kilója 40—47 kr. Üzleti irány élénk.

Szarvasmarha és lóvásár.

Ló felhajtatott 1120 db., eladatott 325 db. Marha felhajtatott 1470 db., eladatott 582 db.

Húsárak.

Marhahús egy kiló 42—44—48—52—56 kr. Borjúhús 54—60 kr. Sertéshús 48—56 kr. Juh hús 36 kr. — Szalonna métermázsa 46—48, háj 50—52 frt.

Napszámárak.

Férfi ellátással —.60, ellátás nélkül —.80, nő ellátással 20, ellátás nélkül 30 kr. Gyermekek ellátással 20, ellátás nélkül 30 kr.

Tűzifa: 1 öl tölgyfa 12 frt, nyárfa 7 frt. Felvágatás 2 frt 80 szállítás 1 frt 20 kr.

— Országos vásárunk. A legközelebbi debreczeni Szent György napi országos vásár következő rendben tartatik meg: ápril 16, 17, 18. hétfő, kedd, szerda: bőr, gyapju, dió stb. továbbá toll, iparczikkek, gabonaneműk és mindenféle terményvásár. — 19, 20, csütörtök, péntek: juhvásár. — 21, 22. szombat, vasárnap: sertésvásár. — 22, 23. vasárnap, hétfő: lóvásár. — 23, 24. hétfő, kedd: baromvásár.

— Jóságkihajtás a Hortobágyra. A lovak a legeltetési szabályrendeletnek megfelelőleg április 1-től, — a sertések ugyanazon naptól, — a szarvasmarhák pedig, tekintettel a kedvező időjárásra ápril 15-dike előtt, ápril 8-dikától kezdve hajthatók ki a Hortobágyra. Hajtó czédulák a szokott helyen, a városi számvevősnél válthatók.

Tisztelettel felkerjük mindazon t. előfizetőinket, kik egy évnél több idő óta vannak hátrányban, hogy tartozásukat — az érhető kellemetlenséget elkerülni óhajtván — rendes uton beküldeni szíveskedjenek.

Kis lutri. 1894. Mártius 28-án.

Brünni 19 70 40 46 90

HÍREK.

Határidő naptár.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva van pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

A Gönczy-egyesület „Ottlón-”a (Kerekek Akad. földsz.) nyitva szerdán és szombaton d. u. 3-tól esti 9 óráig.

Muzem a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Séta-hangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

„Kézgyesítő egyesület” első iskolai műhelyében (Nagy-Hatvan-utca, főreáliskolai földszint) szerdán és szombaton d. u. 3-5-ig munka tanítás folyik.

Április 1. A „Polgári kör” közgyűlése, délután 3 órakor, az egyesület helyiségében.

Április 6. Egyházkerületi közgyűlés.

Április 22. A magyar orsz. állatorvosi egyesület Debreczen vidéki osztályának közgyűlése.

Április 26-30-án. A sorozás ideje Debreczenben.

— **Istenisztelet.** Vasárnap április hó 1-én d. e. 9 órakor, az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak egyházi beszédet: nagytemplomban Tóth István s. lelkész; kistemplomban Csapó Péter s. lelkész; újtemplomban K. Tóth Kálmán lelkész; ispotálytemplomban Dicsőfi József lelkész.

— **Kegelet.** Kossuth gyász isteni tisztelte alkalmára az egyházak belsejét gyászszal fogják bevonni a következő temetkezési intézetek: Fodor József temetk. intézete a nagytemplom díszítését, Gebauer Károly első hazai érzekoporsó gyár temetkezési intézete a ref. kistemplom és a lutheránus templom díszítését, Dankó Mihály temetk. intézete az újtemplom díszítését végzi.

— **Kormánybiztosok az érettségi vizsgálatokon.** Kormánybiztosokul a tisztántuli evangélikus református egyházkerületben a következők küldetnek ki: a debreczeni főgymnáziumhoz Dr. Ballagi Aladár budapesti egyetemi tanár; a máramaroszigetizet Dr. Felmery Lajos kolozsvári egyetemi tanár; a hódmezővásárhelyihez Békési Gyula debreczeni tankerületi főigazgató; a szathmárihoz György Endre a Magyar Tudományos Akadémia tagja. A dunántúli református egyházkerületben a csurgói főgymnáziumhoz Csiky Lajos debreczeni főiskolai tanár; az erdélyi evangélikus református egyházkerületben a székelyudvarhelyi főgymnáziumhoz Géresi Kálmán debreczeni főiskolai tanár; a tiszai ágostai evangélikus egyházkerületben a nyíregyházi főgymnáziumhoz Békési Gyula debreczeni királyi tankerületi főigazgató küldetett ki kormánybiztosul.

— **Új hortobágyi állatorvos.** A Hortobágyon üresedésben lévő segéd állatorvosi állást gróf Dégenfeld József főispán három pályázó közül Steiner Jakab szathmármegyei állatorvossal töltötte be.

— **Tanítóképeségi vizsga a debreczeni ev. ref. tanítóképzőben.** Kiss Áron püspök ur új intézkedett, hogy az illető tanítók és tanítónők április hó 1-ső napján tartoznak jelentkezni az igazgatóság előtt; 2-ik napján írásbeli, 3-ik és több napján pedig szóbeli és gyakorlati vizsgák tartatnak. Minthogy azonban április 1-ső napján, azaz vasárnapon, mint Kossuth Lajos temetése napján, itt Debreczenben gyászistenisztelet fog tartatni, erre való tekintetből elhalasztatott.

— **H. Hadház város** ép egy a nevezetes márcz. 15-dike, mint a megrendítő Kossuth halálhír alkalmával fényes tanúságát adta nemes érzetének s nem maradt el a többi hajdu városok által tett nemes intézkedésekről. Későn jutván a szomorú s mindenkit mélyen leverő hír, csak este 7 órakor meghuzott 3 haranggal lehetett az elhunytat mélyen fájó lakosság tudomására adni azt. Az előjáróság a gyász lobogót a szomorú hír hallattára azonnal kitűzte a templom falára. Fájó dalmunk kinos érzetében azonnal gyász fátyolt tettünk kalapjainkhoz s feledhetlen Kossuthunk emlékének gyászjelentésbeni kinyomatása elhatározottat. Szabó Lajos ref. lelkész a temetés napján, az elhunyt s az egész ország által gyászolt halottért isteniszteletet fog tartani, melyre az előjáróság a lakosságot falragaszok útján és gyászlevéllel meghívja.

— **Tilos a próbatanítás.** Ezt mondta ki a közoktatásügyi miniszter f. hó 12-én 6854. sz. a. a kir. tanfelügyelőkhez küldött következő körrendeletben: „Felhívom a tanfelügyelőséget, hogy mindazon tudomására jutott vagy jutó akár községi, akár felekezeti iskolai tanítóválasztási eseteket, melyeknél a tanító megválasztása a pályázók által az illető iskolások előtt tartott próbatanítás figyelembe vétele alapján történt, a községi és az iskola jellegének és fokozatának érintésével haladéktalanul jelentse ide fel.”

— **A debreczeni István gőzmalom** igazgatósága szokott kegyessége folytán, mint máskor, ugy most is 10 forintot adományozott az 1848-49-iki honvédegyesületünknek, mit is baha fiui köszönettel fogadott az elnökség. A 48-49 honvédegyesület elnöksége.

— **Dr. Kentzler,** jeles orvos, ki télen át városunkban működik néhány nap múlva Gleichenbergbe utazik, mint régi kedvelt fürdő orvos, hogy ottani működését megkezdhesse.

— **A nemzetközi orvoskongresszus.** Márcz. hó végével kezdődött Rómában a nemzetközi orvoskongresszus, melyre magyar orvosoktól a következő előadások vannak bejegyezve: A fővárosból dr. Bosányi: Notizia sull' uso pratico degli elementi recchi di Hellescu nella elettroterapia. Dr. Dollinger Gyula: Adatok a tuberkulózis idegek és izületek gyógyulásáról. Dr. Donáth Fülöp: Sur les substances pyrogènes. Dr. Dubay Miklós: A metallo-

therapia az ideggyógyászatban. Dr. Eröss Gyula: Bakteriológiai vizsgálatok az újszülöttek köldökének fertőzéséről. Dr. Goldzieher Vilmos: A Retinitis proliferans. Dr. Herczel Manó: Az orrplasztika új módszereiről. Dr. Irsai: A gégebajokról. Dr. Onodi Adolf szintén a gégebajokról értekezik. Dr. Schwimmer: Sur l'effet de quelques nouveaux médicaments en dermatothérapie. Dr. Szenes Zsigmond: A sükettség gyógyulása. A fülgnyedés gyógyítása. Dr. Szigeti Márton: A ciánmérgezés. A vidéki orvosok közül dr. Alfrédi: (Pancsova) A kínai a sebek gyógyításában Dr. Fischer Jakab: (Pozsony) Elmebajos gyermekekről. Dr. Sziklai: (Kis-Lombos) A krup gyógyítása. Dr. Szilágyi: (Kolozsvar) Egy új mitrometer.

— **Színházi műsor:** Hétfőn április 2-án: A madarász operett 3 felv. írta Zeller, bérlet 141. Kedden április 3-án: Doktor bácsi vigjáték, írta Moser, bérlet 142. Szerdán április 4-én: A három testőr bohózat 3 felv. először, írta Herczeg, bérlet 143. Csütörtökön 5-én: Ugyanez másodsor, bérlet 144. Pénteken 6-án: Király házasság tört. vigjáték Tóth K. általános bérletszűnet a debreczeni Kossuth szobor javára. Szombaton 7-én: A cziperás operett 3 felv. szövegét írta Muray és Csiky G. Zenéjét szerette Konti J. először. bérletszűnet. Vasárnap 8-án: Ugyanez.

— **A kávéforgalom és kávéfogyasztás.** Január és februárban behozták Európába 527.800 métermázsát kávé; 1893-ban a megfelelő időszakban 824.500 métermázsát. A hozatal tehát jóval kisebb volt az idén. Fogyasztottak január havában Ausztriában és Magyarországon 29.000 métermázsát, Németországban 35.240 métermázsát, Franciaországban 60.200 métermázsát, Angliában 12.450 métermázsát, Belgiumban 21.800 métermázsát, Svájcban 6000 és az amerikai Egyesült Államokban 210.000 métermázsát.

Szerkesztői üzenetek.

— **Julisnak.** Leveléd kaptam. Nagyon jól esett. A szabadjegy zsidóbeszéd, pipaüst, azóta többször láttalak volna. Ha azok bent jártak, felkereshettek volna. Gy. tudom kit vesztett, hogy kit nyert megmutatja az idő. Ha tehetem s megtudom hol lesz az esküvő elmegyek. Ölel hived.

— **Corylopsis.** Levelét megkaptam s köszönöm, hogy szíves volt nekem válaszolni. A csapás mely Nagysádot kedves mamája betegségével sújtá adja az Ég, hogy neadjon komoly aggodalmakra okot. Levelem megy.

— **Kis hugom.** Hanyagságomért bocsánatot kérek.

— **Kis hamis.** Ugyan kérem ne haragudjék.

Felelősszerkesztő: **Vántsa György.**

Kiadótulajdonos: **Zicherman Herman.**

NYILTTÉR.

Nyersessyem Bastruhákra alkalmas kelméket áltönyönként 10 frt 50 krért és jobb fajtájúakat is — valamint fekete, fehér és színes selymekelméket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig — sima kockázott, csikozott, mintázott és damaszott minőségben (mintegy 240 fajtában és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít; postabér és vámmentesen **Henneberg G.** (os. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordultával küldetnek. Svájcba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (5.)

Orvosi tekintélyek által vesse, huydara, köszvény és hólyag bántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál rendelve.

Salvator

— **égyényes vasmentes savanyúvíz** —
szőnyevő, litikum tartalma forrás.
Borráhasználatra igen kellemes üdítő italt szolgáltat
Kapható ásványvíz korszakokban a legújabb gyógyszerárban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eszterházy.

Köszénkátrányt

legjobb minőségben.

szindely- és deszkatekők behúzására,

mely által azok tartóssága kétszeresé hosszabb, továbbá czulapok, melyek a földbe ásatnak, kerítések s gazdasági eszközök befestésére, hordókban a 50 egész 200 kiló súlytartalommal, továbbá saját gyártmányu

COAKSOT

(pírszén) kovácsok és lakatosok részére ajánlja jutányos ár mellett:

a légszeszgyár igazgatósága

DEBRECZENBEN.

(69.) 1—10.

Hasznos-írók saját gyártmány.

Tolltartó minden fajta.

CARL KUHN & Co.

Alapított 1843.
BÉCS.

Kapható minden írószer-üzletben.

(29.)

Nürnberg i. árny.

9 dísz- és 2 arany, 18 ezüst elismerő okmány. érem.

Kwizda-féle Korneuburgi marha-táppor.

Lovak, szarvasmarha és juhok számára.

Egész dobozzal 70 kr. — fél dobozzal 35 kr.

40 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágyhiánytól, rossz emésztéstől, valamint teheneknél a tej javítása s a tejelőképeség fokozása céljából.

Kapható minden gyógyszerárban és drogistánál. Tessék a fönnebbi védjegyre ügyelni s a vételnél határozottan kifejezni: **KWIZDA-féle Korneuburgi marha-táppor.**

Főletét: **Kwizda Ferencz János** osztrák os. és kir. és román kir. udvar szállító kerületi gyógyszerárban Korneuburgban Bécs mellett.

Orvosilag megvizsgált és elismert jó vállfűzők.

Uj gyár megnyitás,

hol mérték után 6 óra alatt a legnagyobb meglepedésre vállfűzők elkészítetnek.

Legnagyobb raktár folyton párisi és bécsi valamint egyenesítők (Gradhalter) szoktatós és lovagló, miniszinte francia és angol házi vállfűzőkből.

Tisztelettel
Rosenzweig Róza
gyártulajdonos.

Goldstein Karola,

Debreczen, Nagyvárad-utca
Huber-ház a Frohner szállóval szemben.
(81.) 1—2.

Érdemjel a chicagói világkiállításról.

MINDENIITT KAPHATÓ. 17 KITIINTETŐ EREM.

LEGINOMABB MINŐSÉG

OLCSÓ ÁRAK.

CHOCOLAT
SUCHARD
NEUCHÂTEL (SCHWEIZ).
CACAO

KÖNNYEN OLDHATÓ KAKAO
1kg=200 Csecke
Téplő

(10.) 13—52.

AZ ELSŐ KÖZVETÍTŐ- ÉS TUDAKOZÓ-INTÉZET
ZICHERMAN H. irodája, Rózsa-tér 16-ik sz. a.
156. sz. telefon állomás.

Fölkéretnek mind azon háztulajdonosok, a kiknek kiadó lakásaik vannak, hogy azokat irodámban előjegyeztetni sziveskedjenek.

Eladó ház, mely áll 5 szoba, 2 konyha kamara s a hozzá tartozókból, 4 hold ondódi földdel együtt, ugyanott 4 boglyás fancieskai kaszáló is eladó. (504.)

Eladó luczernásnak való a Tóczóskert elején 950 □ öles kerti föld gyümölcs-fakkal eladó. (245.)

Eladó ház Mester-utczán, mely áll 3 szoba és hozzátartozókból 1/2 nyilas ondódi földdel együtt. (243.)

Eladó luczernás. A hatvan-utczai sorompó mellett pajtával együtt 3 nyilas tiszta luczernás eladó. (244.)

Kastély, (Hevesm.) teljesen még fel nem épülve, pince, istállóval, 6 hold szántó-földdel együtt eladó. (242.)

Péterfia részén egy ház eladó a hozzá tartozó czuczai 87 □ öl földdel és a Fancieskán lévő 5 boglyás kaszállyal együtt. (503.)

Magas kerékpár csengő és olajtartóval kedvező feltételek mellett eladó. Megtekinthető irodámban. (419.)

Eladó szálló a Csige kertben, szép lakó házzal (tiz évi adómentesség) tartalmaz 2 szobát, kamarát, üveges gangot, 500 □ öl szőlőt és kőkutat. (497.)

Hatvan-utczán kiadó 1 bört, 4 szoba, konyha, 2 pince. — Értekezhetni irodámban. (498.)

Nyil utczán egy ház, üzlethelyiséggel együtt eladó. (495.)

Nős, gyermektelen kisebb hivatalnok, egy szoba és konyhából áll szerény lakásért egy nagyobb házhoz, vagy oly kisebb házhoz is, melynek tulajdonosa a városban nem lakhatik, — házgondnokul, házfelügyelőül, avagy irodai vagy bármily más teendő végzésére ajánlkozik. Címe megtudható irodámban. (417.)

Egy kitünő bizonyítványokkal ellátott családos gazdatiszt, 32 éves, mint ispán vagy ennek megfelelő alkalmazást keres. (371.)

Csapó-leány-utczai részben egy fűszer-üzlet szabadkézből a zonnal is átvehető.

Ugyanott kitünő vörös s fehér borok kaphatók. Bővebbet irodámban. (417.)

A vasut mellett egy nagyobb szerű vendéglő kávéházi helyiség f. é. Május 1-től átvehető. (417.)

Gazdatiszt keresztény 45 éves, a ki már nagyobb gazdaságokban alkalmazva volt — hason minőségben alkalmazást keres. 151.

Kiadó lak. 2 szoba, konyha, kamara azonnal kiadó. 486.

Eladó ház, mely áll 2 utczai, 4 udvari szobából, 1 nyilas ondódi földdel együtt. 487.

Ondódi föld 47 öl, épületekkel ellátva eladó. (234.)

Egy köz- és váltóügyvéd hármely fogalmazási szakban vágó irodai vagy pedig bizalmi állást elfogad Debreczenben. Kivánatra biztosítékot is adhat jelzőlog bekebelezés, vagy állampapírokban. — Bővebb felvilágosítást nyujt e lap kiadó hivatala. (408.)

Kiadó ház f. évi Május 1-től 10 szoba. 2 konyha, 1 kert, istálló stb. (491)

Bölythelyiség Késes-utczán, közel a vasut-hoz lakással együtt kiadó. (413.)

Kiadó újföld 15 hold, gazdasági épületekkel az acsádi utfélen kiadó. (239.)

Uri lakás 7 szoba, előszoba, fürdő-szoba kiadó. (238.)

Eladó bolti felszerelvény. 90 kisebb, 30 nagyobb fiók, bor- és szesz-hűtő edényekkel a legdusabban ellátva — eladó. — Értekezhetni felőle irodámban. (402.)

Az ügyvezetett „MORGÓ”-ban egy jó menetű fűszerüzlet, italméréséi joggal, folyó évi Május 1-sőtől kiadó. Bővebbet irodámban. (415)

Eladó egy 7 1/2 oktávás zongora és egy nagy mangorló. (416)

Az ezen rovatokban közlöttek iránt felvilágosítást ad s egy ily közleményt 25 kr előleges lefizetés mellett, felvesz és közlétesz.

DROGUÉRIA.

GYÓGYFÜSZER- ÉS ILLATSZERÜZLET

gyógyszerek, állatgyógyászati cikkek, fertőtlenítő- és kötszerek

első és egyedüli nagy raktára:

Angol, francia, német illatszer, arcz üdítők, hölgy-porok, gyógy- és pipereszap-panok, szoba illatok, illó olajok, szájjavító, fogporok, fogpépek és fogkefék, likőr esszenciák, gyermek tápszerek, fürdő ecetokra használandó cikkek és rovarirtó szerek. Illatos porok, hajfestő, hajnövesztő és szőrtirtó szerek, peccsét-tisztítók, vaselin, glicerin készítmények, bajuszpedrők, gyógyecetokorkák, szivacsok, tyuk-szemirtők, selyem- és szövettestékek, csumajolaj, üdítő és kőszvényellenes folyadékok.

Vegyeszeti készítmények ipari ozélokra.

Cognac, rum, tea, kávé, cacao, csokoládé és gyógyborok. Padlófestékek, beeresztő szerek puha padlók és parkéták számára. Szóval mindennemű gyógyászati és a háztartás körül nélkülözhetetlen cikkek **legelősbbs beszerzési forrása.** Vegyszereimet, ugyazintén egyéb cikkeimet a legelső gyárakból szerezzvén be, azok tisztaságáról, jóságáról, minden tekintetben első rendű minőségéről kezeskedem.

DEBRECZEN, Kereskedelmi akadémia palotában, a nagytemplom mellett.

Franciscus Vincze.

(68.) 2—8.

KONTSEK GÉZA

ELŐBB GASZNER KÁROLY

MAGKERESKEDÉSE,

DEBRECZEN, KOSSUTH (CZEGLÉD) UTCZA,

ajánl:

mindennemű gazdasági magvakat,

mint valódi

francia luczernát, olasz és magyar luczernát, vörös virágu lóherét.

Ólomzárólva és arankamentességre nézve megvizsgálva.

Valódi oberndorfi répamagot, utántermelt oberndorfi répamagot, óriás piros hosszú mamuth répamagot, hosszú sárga húsú buczok répamagot,

fajazonosságért és csiraképességért kezeskedem.

Fü- és perjemagvakat, mint legapróbb levelű skót perjét, kertti fűmeg vegyületet, — finom pázsit fűvet (Lawngras), Rozsnokot stb. stb. —

Nemkülönbben kitünő minőségű friss

konyhakerti vetemény- s virágmagvakat nagyban és kicsinyben.

Egyszeri kísérlet mindenkit meggyőz, hogy t. vevőim legmeszszebb menő igényeit is, jutányosan és legnagyobb megelégedésökre elégitem ki.

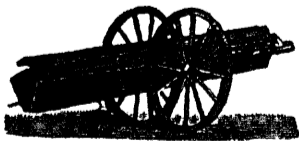
Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

KONTSEK GÉZA, előbb Gaszner Károly.

(64.) 3—5.

FLEISCHER ÉS TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-u. 12. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemeltartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóbírnevű gépeit nevezetesen:

Sorvető-gépeket.

Szóróvető-gépeket.

Ekéket. — Boronákat.

Hengereket. — Lókapákat.

Tengeri-morzsolókat.

Olajsajtókat és olajmagpörkölőket.

Borsajtókat és szőlőlózúzókat, továbbá mindennemű szivattyúkat, gőzgépeket és kazánokat.

Szeszgyár berendezéseket.

Gépeink-, eszközeink- és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban, bizományi raktárt pedig:

LÉSZAY és TÁRSA uraknál

DEBRECZENBEN.

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntődéni gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük. (51.) 5—6.

Ifj. PÁJER JÓZSEF

Debreczenben.

Üzletemet ugyan e házba, a szeglet helyiségbe teszem által.

A költözködés előtt az összes raktáron levő árúkat, a megkönnyítés végett

leszállított áron árusítom ki.

Ugymint; Ét-, tea-, kávé-, moca- és mosdó készletek.

Asztali- és függő-lámpák villany-égőkkel.

Üvegből sör-, bor-, lükör-készletek.

Kinai ezüstdből **DISZTÁRGYAK, EVŐ-ESZKÖZÖK.**

Fa- és bádog-tálcák. — Faldiszek.

Virágvázák, dísz-asztalok, figurák, ampelek stb.

Maradok mély tisztelettel.

ifj. Pájer József.

A legelső kitüntetés minden világ-kiállításon.

Tömöttén ezüstözött evőeszközök minden

alakban. Kiházasító kasettek.

Asztali-, tea- és kávé-készletek.

Allványok a legegyszerűbbtől

a leggazdagabb felszerelésig.

CHRISTOFFLE és Társa
cs. és kir. udvari-szállító. — Bécs, I. Operaring 5.
Különleges
Cikkek
szálloda, vendéglő és
kávéházak részére, valamint
Internacucok és termek stb
részére, bevésve valamint **Christoffle**
teljes neve is védjeggyel ellátva.
Egyedüli a valódi ezüstneműeknek helyettesítője.

12 evőkanál	16.50	12 moca-kávéskanál 7.—	frt
12 asztalvilla	16.50	1 levesmerő	5.30
12 " kés	17 ft	1 tejmerő	3.20
12 esemege-villa	15 "	1 főzelékes-kanál	4.—
12 " kés	15 "	12 kóstortó	8.25
12 kávéskanál	8.50	1 osztóvilla	1.50

Elővigyázat a Zacherlin vásárlásnál.

Szobaleány: „..... Én nem nyitott rovarport akarok venni, én Zacherlint értem!... Ezt a különlegességet joggal a legjobbnak tartják minden rovarpor között és azért veszek én csak bepecsételt üveget, melyen e név áll: ZACHERLIN.

Kaphatók Debreczenben:

Csanak József,
Kontsek Géza,
Dömök Béla,
Bornyász József,
Csicsó Lajos,
Deutsch Albert,
Félegyházi János,
Ganovszky Lajos,
Havas József,
Kohn Testvérek,

Kohn Henrik,
Kohn Lajos,
Kovács Mihály,
Kun József,
Leidenfrost Armin,
Lusztig Károly,
Parti Ferencz,
Rickl József Zelmós,
Szabó Zsigmond,
Szentkirályi Tivadar,

Tóth Béla gyógyszerész,
Tóth Sándor,
Varga Lajos,
Babolchay Béla,
Fritsch Károly,
Klein Bernát,
Rosenthal Dániel,
Franciscus Vincze,
Raics Gyula.

Berettyó-Ujfaluban: Diósy Ede, ifj. Weiszberger Ignác.
Ér-Nihályfalván: Grósz Hermann, Pollák Móríc.
Hajdu-Böszörményben: Gemeinbeck József.
Hajdu-Nánáson: Sehlahta János.
Hajdu-Szoboszlón: Körner Béla.
Püspök-Ladányban: Tariczky Endre utóda Mihályi uraknál.

(65.) 3—10.